

TORONTÁL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

VASÁRNAP, 1929 OKTÓBER 20

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 242. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtti.

Beográdból jelenti az Avala: Ófelsége a király tegnap bucsukihallgatáson fogadta Polifroniadesz görög követet, aki elhagyja Beográdot, hogy új állomáshelyére, Angórába menjen.

Beográdból jelenti az Avala: Ófelsége a király tegnap kihallgatáson fogadta Hadzsity tábornok, hadügyminisztert, Marinkovity külügyminisztert, Drinkovity szociálpolitikai minisztert és dr. Svrjuga pénzügyminisztert. Ugyancsak kihallgatáson fogadta tegnap a király dr. Szilovics szavaí bánt is.

Beográdból jelentik: A közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére Ófelsége a király elfogadta dr. Gavella Brankónak, a Szerb Nemzeti Színház drámai osztálya igazgatójának a lemondását.

Milánóból jelentik: A szentszék postahivatala augusztus elsejei megnyitása óta háromezer hivatalos táviratot és félmillió levelet továbbított.

Beográdból jelentik: Tegnap délelőtti vasúti állomáson két tolató tehervonat egymásba szaladt. Szerencsés véletlen folytán emberéletben nem esett kár. Egy mozdony és három teherkocsi kisklott és megszeleződött. Az anyagi kár meglehetősen tekintélyes.

Budapestről jelentik: A műegyetemen tegnap zavargások voltak, a mely alkalommal az első éves zsidó hallgatókat eltanácsolták az előadásokról.

Varsóból jelentik: Tegnap este a rendőrség Roliger gróf palotája előtt megmérgezetten akadt rá Marcievity Jadvigára, Roliger gróf szeretőjére. A rendőrség a holttest személyazonosságának megállapítása után behatolt a gróf palotájába, ahol a háziurat egy csomó fiatal arisztokrátával és hölgyekkel részeg állapotban találta. Az egész társaság meztelenül táncolt és féktelenkedett, a mikor a rendőrség meglepte őket. A gróft gyilkosság gyanúja alapján le tartóztatták.

TŐZSDE

Október 18.

MA 100 DINÁR:

Budapesten	9-98 pengő
Zürichben	9-12 sv. frank
Berlinben	7-35 ar. márká
Bécsben	12-44 silling
Friestben	33.68 lira
Prágában	59-15 cseh kor.
Nowyorkban	1-70 dollár
Bukarestben	300— leu

Befejeződtek a védőbeszédék az erdészeti minisztérium főtisztviselői ügyében.

Beograd, okt. 19. Az államtanács tegnap befejezte az erdőminisztérium főtisztviselői ellen indított fegyelmi vizsgálatban a védőbeszédék meghallgatását.

A tegnapi tárgyaláson megkezdtek

a vádlottak a zárzó elmondását. Tegnap az első vádlott, dr. Novák Luf, az erdőminiszter helyettese kezdte meg a zárzó jogán beszédét, amelyet a mai tárgyaláson folytatni fog.

Japán be akar vonulni Mandzsuriába.

Tokió, okt. 19. A kormányhoz közelálló körökben úgy vannak informálva, hogy a kínai—orosz kérdésben Japán legközelebb döntő lépésre szánja el magát.

A japán kormány abban az esetben, ha Oroszország folytatja beto-

rését Mandzsuriába, úgy csapatokat küld a harcra, amelyek megakadályozzák azt, hogy Carbin az orosz csapatok kezére kerüljön.

Japánnak ezt az elhatározását állítólag az teszi szükségessé, hogy Carbinban mintegy harmincezer japán alattvaló él.

Tüntetést rendeztek Garami és Buchinger ellen — akik azonban nem érkeztek meg.

Budapest, okt. 19. Tegnap délután a nyugati pályaudvaron hatalmas tüntetést rendeztek az egyetemi hallgatók a bécsi gyorsvonat befutásánál.

Az egyetemi polgárok ugyanis úgy voltak értesülve, hogy ezzel a vonattal érkeznek meg Garami és Bu-

chinger, a szocialista-párt volt vezetői.

A két politikus azonban nem érkezett meg és a rendőrség a tüntetőket szétszórta. A tüntető tömeg nagyrésze azonban újra összeverődött a Rákóczi uton, ahonnan az Est kiadóhivatala elé vonult és hevesen tüntetett a proletárdiktatura ellen.

Az osztrák kormány betérjesztette az alkotmányrevízió törvényjavaslatot.

Bécs, okt. 19. A nemzeti tanács tegnap ülésén a szövetségi kormány betérjesztette a régén várt és az összes politikai körökben nagy izgalmat keltett alkotmányreform javaslatot.

A javaslat szükséges voltát azzal indokolják, hogy az 1920. évi alkotmány olyan körülmények között jött létre, amelyek a mai viszonyokkal merőben ellenkeznek.

A nyilvánosságban mindinkább erősebbé válik az a kívánság, hogy változtassanak a jelenlegi állapotokon és így a kormány pusztán ennek a kívánságnak tesz eleget, amikor az alkotmányt módosítani kívánja.

Az új alkotmány célja a törvényhozó testületeket reformálni és az állam tekintélyét megerősíteni. A közigazgatást teljesen mentesíteni akarja a politikától és az igazságügyi szolgálatot is teljesen függetleníteni.

Célja az alkotmányrevízióknak továbbá a főváros helyzetét újra szabályozni.

A törvényhozó testületek ügyét az új alkotmány a következőképpen rendezné:

Az általános, titkos választói jog alapján választott nemzeti tanács, valamint a szövetségtanács változatlanul megmaradnának.

A szövetségtanácsba amerikai, vagy svájci mintára az egyes tartományok egyformán egyforma számban delegálnának kiküldötteket.

Az állami hatáskörét az új alkotmány kibővítené. Az államfő a nemzeti tanáccsal egyenrangú ténnyező lenne. Ő nevezné ki a kormányt, a hadsereg főparancsnoka ő lenne. A nemzeti tanács feloszlásának jogát is megkapná, sőt egyes szükséges kivételes intézkedéseket is életbe léptetne.

Megint rendkívüli hideg télre lehet számítani.

Párizsi jelentés szerint, az időjárásról közismert Henry Memory nevű meteorológus, részletes jelentést tett közzé a közeledő téli időjárásról. Memory a napfolt-elmélet tekintetbe vételével, határozottan azon a véleményen van, hogy rendkívül hideg tél következik. A meteorológus azt állítja, hogy az elmúlt tél zord

időjárása csak bevezetése volt az abnormális európai időjárásnak, a mely 1930-ig fog tartani. A meteorológus jóslatát a következő szavakkal fejezi be: Egyszerű kabátok ezen a télen semmiféle védelmet nem fognak nyújtani a hideg ellen és még a központi fűtés sem lesz elegendő a lakások felfűtésére. A szörnyekereskedők óriási üzleteket fognak kötni és a fa és a szén a piac legkeresettebb cikkei közé fognak tartozni.

Prica admirális és Zecsevity tábornok, a király szárnysegéde nyugalomba vonultak.

Beograd, okt. 19.

A hadügyminiszter előterjesztésére Ófelsége a király Prica admirálist saját kérelmére nyugállományba helyezte és érdemeinek elismeréséül a Karadjordjev-rend harmadosztályu csillagával tüntette ki.

Ugyancsak ezzel az ukázzal került nyugállományba Zecsevity tábornok, Ófelsége tb. szárnysegéde, a kit ez alkalommal a Karadjordjev-rend másodosztályu csillagával tüntetett ki Ófelsége és Jovánovity Vladimír tábornok-hadbíró, akinek a Szveti Száva-rend első osztályát adományozta a király.

Tüntetés Beográdban Gortan Vladimir halála miatt.

Beograd, okt. 19.

Gortan Vladimir pólai szlovén munkás kivégzése még mindig igazalomban tartja a közvéleményt.

Tegnap este a beográdi jogoszláv nacionalista ifjuság tüntetést rendezett, amelyet a Knez Mihajlo uccán a rendőrség azonban szétszórta.

A tüntetők a királyt és Jugoszláviát éltetve, a legteljesebb rendben oszlottak szét és semmi rendezavarás nem történt.

Az új afgán uralkodó negyvenkilenc éves.

London, okt. 19.

Kabuli távirat szerint, Nadir kánt akarata és ellenkezése dacára, királynak kiáltották ki érdemei elismeréséül. A legfiatalabb uralkodó 1880-ban született. 1919-ben afgán hadügyminiszter lett. 1924-ben párizsi afgán követ, de 1926-ban betegsége miatt visszavonult és Délfranciaországban telepedett le. Az afgán zendülések híreire azonban hazament, ahol Aman Ullah pártjára állott.

A magyar kormány a vizum teljes eltörlésén gondolkodik.

Budapest, okt. 19.

A külügyi bizottság tegnapi ülésén Valkó külügyminiszter beszámolt a külügyi helyzetről és a Népszövetség mult ülésszakán elért eredményekről.

A beszámolót követő vita során Kállay Tibor azt javasolta, hogy a vizumdíjat gazdasági okokból be kell szüntetni. A jóvátételi kérdésre vonatkozólag kijelentette, hogy 1944-ig rendezve van ez az ügy.

Lukács György, a kisebbségi kérdések előadója azt jelentette, hogy a kisebbségek jogvédelmének gyakorlati megvalósítása terén az utolsó tíz évben nagyon kevés történt.

Átszervezik a rendőrségeket.

Városi rendőrségi előjáróság — lesz a városi rendőrség új elnevezése.

Három hónapon belül megalakul a városi rendőrségi előjáróság.

A Hivatalos Lap tegnapi száma közli a miniszterelnök legújabb szabályrendeletét a városi rendőrségek átszervezéséről. A szabályrendelet számos újítást vezet be, egyebek között új elnevezést ad a városi rendőrségeknek, amennyiben ezentul

„városi rendőrségi előjáróság” lesz a rendőrség hivatalos neve.

A rendőrség élén a városi rendőrségi előjáró (főkapitány) áll, akit a belügyminiszter nevez ki. Azokban a városokban, ahol a rendőrség közigazgatási teendőket is végez, a rendőri előjáró a bannak van alárendelve, más helyeken a főszolgabírónak. A rendőrségi előjáróság, mint elsőfokú állami rendőrhatalóság működik. A rendőrségi tisztviselőket a rendőrségi előjáró meghallgatásával és a bann beleegyezésével a városi vezetőség nevezi ki és bocsátja el. Fegyelmi eljárást a rendőrségi előjáró előterjesztésére a polgármester indíthat.

A rendőrséget a város tartja fenn, a város gondoskodik irodahelyiségeiről és irodai szükségleteiről, valamint személyzete fizetéséről, az előjáró és két alkapitány illetményét azonban az állam utalja ki.

A rendőrségi előjáróság

hatáskörébe tartozik a közbiztonság fenntartása,

államellenes cselekedetek kivizsgálása, a forgalom szabályozása, söfővizsgák tartása és söfőrizgázolványok kibocsátása, közegészségügyi előírások betartásának ellenőrzése,

a káromkodások megrendszabályozása,

erkölcsrendészet, erkölcsi bizonyítványok kiállítása, kocsmák feletti felügyelet, elvesztett tárgyak nyilvántartása, fegyverviselési engedélyek kiadása és nyilvántartása, bejelentőhivatal vezetése, idegen állampolgárok nyilvántartása,

utlevélkérvények véleményezése,

állategészségügyi rendelkezések betartásának ellenőrzése, a drágaság elleni törvény végrehajtása,

színházi, mozgóképszínházi előadások, hangversenyek, táncmulatságok és sportversenyek engedélyezése

és az ezek feletti felügyelet, a házalók feletti ellenőrzés, a mértékek ellenőrzése,

az államügyesszel való együttműködés a bűnügyek kinyomozásánál

és a rendőri büntetőbírószék vezetése. Az újraszervezésre a szabályrendelet három hónapos határidőt engedélyez.

Kiadták a vádiratot a becskerek kommunistagyanus letartóztatottak ellen.

Becskek, okt. 19.

A beográdi állami bíróság ügyésze tegnap adta ki a vádiratot a Becskereken vizsgálati fogságban ülő kommunistagyanus egyének ügyében.

A vádiratban kommunista szervezkedéssel vádolja az ötven vizsgálati foglyot és szigorú megbüntetésüket kéri az állami bíróságtól.

Nem művelték maguk a földet az agrárreflektánsok és ezért vették el a parcellákat.

Nyilatkozott az agrárrevizós-bizottság egyik tagja.

Becskek, okt. 19.

Megírta a „Torontál”, hogy a napokban többszáz főre rugó tömeg gyűlt össze a rendőrségi udvarban és kijelölt szónokai útján elpanaszolta a főkapitánynak, hogy az agrárrevizió során elvették a földjüket. Az agrárreflektánsok a főkapitány tanácsára kérvényt adtak be a földművelésügyi minisztériumhoz és új agrárrevizió-bizottság kiküldését, valamint az agrárrevizió újbóli megújítását kérték.

Mukatársunk a föld nélkül maradt agrárreflektánsok panaszával kapcsolatosan, felkereste az agrárrevizió-bizottság egyik tagját, aki a panasz ügyében a következőket mondotta:

— Valóban igaz, hogy az agrárrevizió során számos agrárreflek-

táns elvesztette a földjét, de minden egyes esetben

olyanoktól vették el, akik nem feleltek meg az agrártörvényben előírt követelményeknek,

vagyis nem maguk művelték a kiutalt földet, nem fizették meg a bérösszeget, vagy hátralékban maradtak az adóval. Akik e feltételeknek nem feleltek meg, azoktól el kellett venni a földeket. Akadt közöttük olyan is, aki állandóan csere-berélte a földjét. A revizió során

mintegy kilencszáz holdat vettünk el erre érdemteleneknek talált egyénektől

és ebből mintegy háromszáz holdat a bizottság javaslata alapján intellektuális pályán lévő dobrovoljacok (katonai önkéntesek) kapnak. A becskerek határban és környékén összesen 3000 holdat vontunk agrárreform alá.

Folytatták a becskerek pékek árdrágítási perét.

Hétfőn kezdik a bizonyító eljárást.

Becskek, okt. 19.

A becskerek járásbírószékén Nikovity Milos büntetőbíró pénteken délután folytatta a tizennégy becskerek pék ellen árdrágítás címén indított pert, amelyet azért kezdtek meg, mert a pékek a kenyér kilogrammját kicsinyben 3 és fél és négy dinárért, nagyban pedig 3 és 3 és fél dinárért árusították.

A tegnapi folytatólagos tárgyalá-

son kihalgatták az összes vádlottakat, akik jegyzőkönyvbe mondták, hogy mennyi lisztet dolgoznak fel, milyen értékű nyersanyagot használnak el és mennyibe kerül a szükséges munkaerő. A tárgyalást hétfőn délután folytatják, amikor is a bizonyító eljárásra kerül a sor és a védelem előterjeszti a vád megdöntésére irányuló javaslatát.

Kést szegtek egy védtelen leány torkának és hallgatásra kényszerítették az utszéli támadók.

Szárcsa, okt. 19.

Vakmerő támadás játszódott le a napokban Banatszkideszpótóvác és Szárcsa között az országon. Ismeretlen egyének megtámadtak egy 17 éves deszpótóváci leányt, aki munkahelyéről Deszpótóvára igyekezett. A leány kétségbeesetten védekezett, mire a három legény kést rántott és

a kést a kétségbeesetten kiállózó

leány torka elé tartva, hallgatásra kényszerítették.

A halálra ijedt leány ellen ezután erkölestelen merényletet követtek el, majd, amikor egy kocsit láttak közeledni, elmenekültek.

A csendőrség a leány feljelentésére megindította a nyomozást és a támadókat Evert János, Evert Péter és Iván Mihály, szárcsai földművelésügyi személyében letartóztatta.

Jobb összeköttetést Noviszáddal.

Két vonatpár üzembehelyezését kéri a kereskedők egyesülete.

Becskek, okt. 19.

A becskerek kereskedők és gyárosok egyesületének kérelmére a bánsági kereskedelmi és iparkamara tegnap fontos tartalmu beadványt intézett a szubotícai vasutigazgatósághoz és ebben

a bánság székhelye felé irányuló vasúti forgalom megjavítását kéri.

A bánsági székhely kijelölésével — mondja a beadvány — Becskerek és Noviszád között megélnék a forgalom és így szükséges volna még egy vonatpár üzembehelyezése. A grémium arra kéri a kamara útján a szubotícai vasutigazgatóságot, hogy

Becskek és Noviszád között két vonatpár közlekedjen.

az egyik reggel hét órakor érkezzen Noviszádra és ellenvonata ugyanakkor Becskerekre, a másik vonatpár pedig este 9 és 10 óra között fusson be Becskerekre, illetve Noviszádra.

A pancsevői kereskedők egyesülete is jobb összeköttetést kér Noviszáddal, nevezetesen azt kívánja, hogy a Beograd—pancsevői hajójárat szünetelése idejére forgalombahelyezett Pancsevő—noviszádi vonat egész télen át közlekedjék, függetlenül attól, hogy megy-e a pancsevői hajó Beograd felé, vagy sem.

Kérelmüket azzal indokolták, hogy a Noviszád felé való közlekedés most már nemcsak a főváros megközelítése szempontjából fontos, hanem azért is, hogy minél gyorsabban elérhessék a bánság székhelyét.

Bedobta nővérét a kutba, mert összeférhetetlennek találta.

Begejszvetidjuradj, okt. 19.

Schubert Péter begejszvetidjuradi gazdálkodó már hosszabb ideje haragban élt a vele közös háztartásban élő Mária nevű 40 éves nővérével. A két testvér között sűrűn volt nézeteltérés, gyakorta fordult elő, hogy hangos szóváltás és veszekedés larmája szórakoztatta a szomszédokat. Legutóbb ismét heves veszekedés folyt a két testvér között, amelyet állítólag Schubert Mária viselkedése idézett elő. A veszekedés izgalomban Schubert Péter annyira felbőszült, hogy

nővérét hajánál fogva megragadta, kihurcolta az udvarra és a kuthoz vonszolta.

A kut pereménél izgalmas dulako-

dás keletkezett közöttük. Schubert Mária kétségbeesetten védekezett és kiáltott, fivére azonban nem engedte el és mind közelebb vitte a kuthoz. Végül is a férfierő győzött, Schubert Péter

bedobta nővérét a kutba

és mint aki jól végezte dolgát, eltávozott lakásáról.

Schubert Mária nem vesztette el lélekjelenlétét, megkapaszkodott a felvonó kötélbe és

segítségért kiáltott.

Életveszélyes helyzetéből a szomszédok mentették ki és bekötötték a zuhanás közben szenvedett súlyos sérüléseit.

Schubert Pétert a csendőrség letartóztatta.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és minden bel- és külföldi iroda. Milliméter sor 1 dinár, mérlegek, hivatalos hirdményeknél 2 dinár

TORONTÁL

Hírek a szövegoldalakon petit soronként 4 dinár. Nyilttér petit soronként 5 dinár. Hirdetések a szövegoldalakon 50 százalék felár

VELIKI BECSKEREK, 1929 OKTÓBER 20, VASÁRNAP

•• VASÁRNAPI ÜZLETI UTMUTATÓ ••

TÖBBSZÖRI FELADÁSNAK KÜLÖN ENGEDMÉNYEK

Uj zongorák bécsi és angol rendszerűek (használtak is) raktáron. Hegedűk, minden más hangszer, hurok stb. az iskolaszéznra Lenhardt hangszerkészítőnél. (671)

Harisnyák, szvetterek, pulloverek legolcsóbban Maksim Stein üzletében szerezhetők be (Turul-cipőüzlet mellett).

Arverési hirdmény.

Önkéntes árverés útján bérbeadom bejegyzettjüridadi jömeneteli vendéglőmet teljes berendezéssel együtt. Az árverés folyó évi október hó 30-án délután 2 órakor lesz megtartva.

Simon Péter
Bejeg Sv. Durad.

Egyetlen tanfolyam Veliki Bečkerekén

Vojvode Putnika u. 23. (Emeletes épületben). Felvétel kizárólag október 23-án 9-12-ig és d. u. 3-6-ig, vasárnap 9-1-ig. Nincs készlet, nincs tankönyv, nincs hipnózis!

Dadogás,

félelemkényszer, beszédhiba az élet sok csalódásának az okozója. Beszédhibában szenvedők bünt követnek el önmagukkal, a szülőik gyermekükkel szemben, ha ezt a kedvező alkalmat kihasználatlanul hagyják. Biztos segítséget jelent a „Demosthenes”-intézet Veliki Bečkerek, Vojvode Putnika ucca 23. (emeletes épület) sz. alatt. Kizárólag egyéni oktatás nappal vagy este, a napi foglalkozás zavartalan-sága mellett. Biztos és állandó tartamu eredmény minden életkorban. Elsőrendű referenciák és számos, orvosoktól, tanároktól, stb. irt köszönőlevél tanuskodik a rendkívüli eredményről.

Cégünknek a következőket írták:
A Demosthenes tanítás unokatestvéremnél nagyszerű eredményű volt, amennyiben beszédhibáját már 8 hét után teljesen kiküszöbölték. Gyakorló órai közben tett ismételt látogatásaim személyesen meggyőződtek a kitünő és céltudatos tanítási módról. Kötelességemnek tartom, hogy a vezetőségnek köszönetet mondjak és gratuláljak a fényes eredményhez. Havlik, fellebbviteli tanácselnök.

A Demosthenes-intézet igazgatója a mai napon ismét két beszédhibás tanuló-ját mutatta be, egy tisztviselőt és egy orvosnövendéket, akik már gyermekkoruk óta félelemkényszerben szenvedtek és erősen dadogtak. Megállapítottam, hogy ezek a tanulók, az új módszer szerint alkalmazott oktatás után, nemcsak a közönséges társalgásnál, hanem a meglepésszerűen állított idegen nyelven tett kérdésekre is, teljesen folyékonyan, a félelem vagy izgatottság legkisebb érzete nélkül válaszoltak. Eppen ezért a Demosthenes módszert a beszédhibák kiküszöbölésénél rendkívüli sikeresnek és a legjobbnak minősíthetem. Itéletemet arra alapíthatom, hogy olyan esetek ismereteseik előttem, amikor erősen dadogók, akik 6 év előtt a Demosthenes iskolát látogatták, ezen idő óta állandóan és feltétlenül normálisan és hibátlanul beszélnek. — M. U. dr. B. Kucera, egyetemi tanár.

„Köszönöm Önnek teljes szívemből azt a nagy segítséget, amelyet Pius Nussbaumer rendtársamnak nyújtott. Pius testvér félelemkényszerben szenvedett és szánalmasan dadogott — ma az Ön bámulatraméltó tudása folytán teljesen meggyógyult. Dr. Petrus Klotz O. S. B. St. Péter apátja Salzburg.”

Demosthenes-intézet székhelye:
Csehszlovákia: Prága, II. Hooverova 9.
Ausztria: Graz, II. Morellenfeldgasse 3.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett férjem elhalálása alkalmával részvénylányításukkal fölkerestek és nagy fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet. Különösen köszönettel adózom a Vasutas zeneegylet vezetőségének és összes működő tagjainak, valamint a Vendéglős-Egylet tagjainak teljes számban való megjelenésükért. 1699

Veliki Bečkerek, okt. 18.
Özv. Folk Jakabné.

Број 2679/1929. 1698

Оглас.

Општ. Александрово потребује за општину и школу укупно 5 вагона првокласног, тврдог буковог дрвета за гориво (10.000 кг.) без пригле, пањева и трулења.

Рефлектантимају поднети прописно таксиране понуде овом поглаварству до 1. новембра 1929. год. Испорука 15. новембра 1929. год. Плативо 1. децембра 1929. год. При понуди треба узети у обзир и одбитак од 1½% у маркама и 1% обртног пореза на терет лиферанта.

У Александрову, 17. октобра 1929. год.

Новаковић, Потпис нечитљив, бележник. кнез.

Изврш. бр. 688/929. 1701

Дражбена објава.

Потписани судски извршилац на основу §-а 102. зак. чл. од 1881. објављује, да ће се услед одлуке бр. 11714/1928. год. краљ. сред. суда у Новом Саду, а у корист Браћа Кенигштетлер Д. Д. из Новог Сада, заст. по др. Стева Адамовић адв. у Новом Саду, против овршеника из Врањева, ради намирења тражбине 7326 Дин 04 п и см. п. на јавној дражби продати покретнине пописане у пленидбеном записнику бр. Гр. 1093/1929. год. и то поименце: 4 коња и 60 комада оваца, процењено на 18.000 Дин. Дражба ће се одржати дана 28. октобра 1929. год. у 4 часа по подне у Врањеву на салашу овршеника. Купац је дужан на основу §§ а 107. и 108. зак. чл. XL. од 1881. преузети купљену ствар и одмах исплатити. У колико су ове покретнине, које ће се на јавној дражби продати плењене и надплењене и у корист других лица и на исто намирно право стекли ова се дражба у смислу §-а 120. зак. чл. LX. 1881. одређује и у њихову корист.

Нови Бечеј, 14. октобра 1929. г.
Стефановић М.
краљ. судски извршилац.

Az Ön világos színű cipőit

olyanok lesznek, mint az ujak, ha a Brauns

Vilbra

802 bőrfestékekkel újra befesti.

Aktatáskák, bőrdöngők, bőrszékék, stb. szintén olyanok lesznek, mint az ujak

Kapható minden festéküzletben, bőrkereskedésben és drogériában, stb.

Festékgyár:

Vilim Brauns, Celje.

Kolbászesztély a „Fekete sas”-ban!

Szombaton, október 19-én este, a Fekete sas vendéglőben (a Torontál szerkesztősége mellett) a novibeceji jóhírnévként örvendő zenekar közreműködésével, táncsal egybekötött kolbászesztély lesz. Jó ételekről és italokról gondoskodik és számos látogatást kér, Marker Antal vendéglős.

Pénzkölcsönt

bánáti gazdák ne keressenek a Bácskában, mert 8% kamatra kaphatnak itt, csak forduljanak

Kalmusz Tudakozó Irodájához, V. Bečkerek, Svet. Markovića ucca. Minden levélre válaszolok. 1707

Lenauova ucca 44. számu ház,

mely áll 3 szoba, konyha és mellék-helyiségekből, november 1-re kiadó

Bővebbet Lenauova ucca 46. szám alatt. 1796

Hirdessen

a „Torontál” napilapban.

Autótulajdonosok figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a t. autótulajdonos urakat és a n. é. közönséget, hogy Veliki Bečkerekén, Obiliceva ucca 1. (a „Torontál” szerkesztősége mellett) egy teljesen újonnan berendezett autogarázs és javítóműhelyt nyitottam. Elvállalok mindennemű auto- és motorjavítást és minden e szakba vágó munkát szakszerűen és a legszolidabb árban. Alumínium- és autogénehégesztés a legújabb módszer szerint. 1697

Tisztelettel Grunčić Nemanja mechanikus, Vel. Bečkerek, Obiliceva ucca 1.

U. K. TEAS

TRADE MARK

Csakis a világhírű és legnemesebb zamatu

U. K. T. teát

fogyasszuk.

Egyedüli árusítója 1592

Prandell Rudolf és Fia

Veliki Bečkerek. Telefon 315.

Goldschmidt Lipót Veliki Bečkerek

Aleksandrova (Fő) ucca 17. sz.

Külön mértékutáni osztály!

Ajánlja nagy választékban: nőifelöltők, iskolaruhák, télikabátok, szőrmeabátok, szőrmék és mind e szakmába vágó cikkeket.

Külön mértékutáni osztály! 1523

25⁰/₀-ot megtakarít,ha ¹⁴⁷⁴
szőrmeszükségletétmár most, a fősze-
zón előtt beszerzi

Spitzer Zoltán

szücs- és szőrmeáruházában

Vel. Bečkerek,

Vojvode Mišića u. (a nagyhid mellett).

Üzlethelyiség

november hó 1-re kiadó.

Bővebbet: ¹⁷⁰³

Andrényi-Gimpel József

fűszerüzletében, Cara Dušana ucca 1.

Üzletáthelyezés.

Stan Vladimir mészáros- és hentes-
üzletével a Cara Dusana ucca 23.
számu házból az **ugyanazon** uccá-
ban lévő **4. számu emeletes házba**
költözködött. ¹⁷⁰⁰

Kolbászestély

a „Zöld vadász“-nál!

Szombaton, okt. 19-én este a Jonje-féle
vendéglőben (Knez Miletina u.) tánc-
egybekötött disznótoros, csirkepaprikás
és turócsuszavacsora lesz. Jó italo-
król gondoskodik és számos látogatást kér
1696 Jonje, vendéglős.Egy ¹⁶⁰⁷

fakályha eladó.

Verešmartijeva u. 25.
(sarok.)

Kátrány,

karbolineum, sósav, kénsav,
akkumulátorsav, gipsz, stukaturnád,
fedő- és szigetelőlemez, afrik, lószőr,
karbid, firnisz, terpentin, homlokzat-
festék, kémiai cikkek, mindennemű
kész olaj- és lakkfestéket ajánlWeiterschan János,
Főucca 14. szám alatt. 1393

Az állam új elnevezése alkalmából

gummibélyegzőket

és pecsétnyomókat

saját műhelyében legolcsóbban készít

Mayerhof optikus

Veliki Bečkerek — Subotica.

Kifutóleány,

ki a szerb, magyar
és német nyelvet bírja,
telvéteik. ¹⁶⁹³

„G E A“ parfüméria.

Részletfizetésre ¹⁶⁵⁵nálam vásárolhatja legolcsóbban a legjobb gyártmányu
varrógépeket, grammofonokat, lemezeket, kerékpárokat,
órákat, ékszereket, zseblámpákat, batteriákat, stb.Nagyban és kicsinyben! **Nagyban és kicsinyben!**
Grünfeld Ármín, Vel. Bečkerek (a nagyhid mellett) a régi helyiségben.

Eredeti párizsi modellek

érkeztek. Kabátok, délutáni és
estélyi ruhák nagy választékban.Vilmos Laura nődivatszalon
Vojvode Putnika ucca 12. sz. ¹⁶⁹²Eladók tisztavérű 6 hónapos, impor-
tált fehér amerikai **Léghorn tenyész-
kakasok**, melyek garantált évi 250 tojást
tojó tojástól származnak. A tenyészállat-
ok fehér hasmenés ellen és tuberkulín-
nal oltott szülőktől származnak. :- Árak
100—140 dinár darabonként. Csomagolás
önköltségi áron megrendelésnél. Az el-
tenérték előre fizetendő. **D. és M. Terzin**
Léghorn-tenyésztete, Veliki Bečkerek, Gim-
naziszka ucca 8. szám. ¹⁶⁹¹Az állam új elnevezése alkalmából
minden hivatalnak, intézetnek fontos!

Gummibélyegzőket

minden nagyságban és alakban

azonnal készít és szállít

a legprecízebb kivitelben és a legszolidabb áron

Ljubinko
Drndarski „PRAVDA“könyv- és papirkereskedése Veliki Bečkerek, Városház-épület. ¹⁶⁷⁶

Megérkeztek az őszi ujdonságok

kötött áruk gyermekek felső és alsó
ruházására, férfikamáslik, szarvasbőr-
kesztyűk, férfi- és nőipuloverek, stb. ¹⁶⁰⁸

Rövidáru rt. Az arany kalapácsához, Népbank-ház.

Alapított 1882-ben **PHÖNIX** Alapított 1882-ben
Életbiztosító-Társaság Bécsben.Igazgatóság az SHS királyság területére:
BEOGRAD, Knjeginje Ljubice ucca 15/II.Bečkereki főügynökség: Svet. Markovića ucca 2.
Telefón 178. Sürgöncim: Lefeniks.Működési engedélyét az SHS királyság területére a kereskedelmi minisz-
terium VI/4625/22. szám alatt adta ki.A biztosítékoszettek dinár érték-
ben 1,979,654.760A megkötött életbiztosítások átlaga
dinár 16,000,000,000Ebből az SHS királyság területére
esik

677,163.767 — dinár.

A társaság nagyon előnyös feltéte-
lek mellett eszközöl:Életbiztosítás, megélés és halál
esetére.Tőkebiztosítás, megélés és halál
esetére.Hozománybiztosítás és gyerme-
kekről való gondoskodás.Járadékbiztosítás, tartós, teljes és
részleges rokkantság esetére.Díjakat nem kell fizetni, amint a
tartós rokkantság bekövetkezik.A legmodernebb kombinációk, a legjobb
feltételek, a legalacsonyabb díjszabás.

Balesetbiztosítások.

A „PHÖNIX“ Biztosító Társaság az SHS királyság területén a következő
intézetek életbiztosítási tárcáját vette át: „Gvardian“, „Star“, „Francia-
Magyar“, „Magyar-Hollandi“, „Alliance“, „Atlas“, „Janus“, „Universale“,
„Bécsi Élet- és Járadék“, „Magyar Élet- és Járadék“, „Első Katonai Szolgálat
Esetére Biztosító“, „Union“, „Hungária“, „Mobirt“, „Gazdák“, „Nemzeti
Baleset“, „Wiener Städtische“, „Hazai“, „Friedrich Wilhelm“, „Nordstern“,
„Konsoliditát“, — azon kötelezettséggel, hogy a felsorolt társaságoknakosztrák-magyar koronákra szóló kötvényeit 4:1 arányban dinárokból likvidálja,
míg a többi biztosítást eredeti valutában fizeti.A társaság működési területe az SHS királyság, továbbá: Németország,
Franciaország, Belgium, Hollandia, Spanyolország, Olaszország, Levante,
Egyiptom, Palesztina, Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország, Bulgária,
Törökország, Görögország, Románia, stb. Fiókigazgatóságok az SHS ki-
rályság területén: Zagreb, Sarajevo és Osijek. ⁵⁷Mindenféle ¹⁴⁰⁴antik butorok
kaphatók

Hulina József

asztalosnál, Demkó-ház.

Tanonc levéteik.

Fogalom

a közönség körében az a tiszta-
ság, rend és előzékeny kiszol-
gálás, melyet20⁰/₀ engedményadása mellett nyújtunk ezen lap
előfizetőinek

Legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó
árainkból külön kedvezménykép-
pen (P 150-es menüt kivéve),10⁰/₀ ⁹⁰

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem
az elutazáskor, mert szemben va-
gyunk a Keleti pályaudvarral.
Magyaros vendégszeretettel vár-
juk családi szállodánkban. 000

Park-Nagyszállóda

Budapest, VIII., Baross tér 10.

Jutányosan eladó

egy háromkerekű,
jókarban lévő

mágánhajtókoszi.

Bővebbet Obiliceva u. 1. ¹⁴⁸⁶Kevesli
üzleti
forgalmát

?

1szerű a segítség:

2sértelenül nyer,

3szorosra emeli a forgalmat,
4szeres vevőköre lesz, ha

5letes hirdetésekkel

6hatós reklámot csinál

7ről-hétre a „Torontál“-ban.

BUTOR

minden stílusban, legjobb és legizléesesebb kivitel-
ben, mélyen leszállított árban és nagy választékban

Meleghy A. Pál

butorgyára, Veliki Bečkerek,
Cara Dušana ucca 12. sz. ¹²⁰²

Jegyzői értekezlet. Vrsacról jelentik: A vrsaci járás jegyzői a napokban Perunicity főszolgabíró elnöke alatt jegyzői értekezletet tartottak, amelyen Antula Dragutin főispán is résztvett. Az értekezleten belső közigazgatási ügyeket beszéltek meg. Utána a Vojvodina éttermében közös ebéd volt.

Költözködő becskerekai hivatal. A becskerekai agrárreform hivatal, a zárdával szembeni megyei épületnek egészségügyi otthon céljaira való átadásával, költözködni kényszerült. Az agrárreform hivatal a pénzügyi palota második emeletén helyezkedett el.

A szerb földművelőszövetkezetek szövetségének közgyűlése. A szerb földművelőszövetkezetek bánsági szövetsége október 20-án, vasárnap délelőtt kilenc órakor a vármegyháza nagytermében tartja rendes évi közgyűlést, amelyen a szövetkezetek előreláthatólag nagyszámu kiüldöttel lesznek képviselve. Közgyűlés után délelőtt 11 órakor vetített képekkel kísért szakelőadásokat tartanak az Orient moziban. Iszakovity Vojislav a légyről, Durman Jován, a szövetkezetek revizorja, a baromiakról beszél, utána filmen bemutatják a műtrágya használatát.

A pancsevői kereskedők a délbánsági közlekedésért. A pancsevői kereskedők egyesületének kérelmére a bánsági kereskedelmi és iparkamara beadványt intézett a szuboticei vasutigazgatósághoz és kérte, hogy a Pancsevőről délbán Vladimirovác felé közlekedő tehervonat, amelyhez régebben személykocsikat is kapcsolnak, továbbra is szállítson utasokat.

Elítélt rendőrök. Pejovity Velimir becskerekai törvényszéki tanácselnök tanácsa pénteken délelőtt ítélt meg Blázsity Petár és Jozsimovity Nikola vranjevői rendőrök bünpörében, a kik ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt indítottak eljárást, mert 1928 márciusában elő akarták vezetni Vasziljkovity Szima vranjevői földmivest és mert ellenállást tanúsított, véresre verték. A bíróság a két, hatalmától megrészegedett rendőrt tizenöt-tizenöt napi fogházra ítélte.

A vér fölírassítása céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni. Az egészségre rendkívül jó az orvosok a valódi **Ferenc József** víz használatát, mert ez szabályozza a bél működését, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életet teremt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Csikágói terménytőzsde.

Október 18-i zárlat.

Buza	decemberi	129 ³ / ₄ (131 ¹ / ₂)
	márciusi	137 ³ / ₈ (138 ³ / ₈)
	májusi	141 ¹ / ₈ (141 ¹ / ₈)
Tengeri	szeptemberi	91 ⁵ / ₈ (92 ⁵ / ₈)
	decemberi	96 ³ / ₄ (97 ³ / ₄)
	májusi	99 ¹ / ₂ (100 ¹ / ₈)

Irányzat buzában és tengeriben alig tartott.

Beszentelték az új vrsaci katonasírokat. Megírta a Torontál, hogy a délbánsági községekben elszörtan lévő magyar, német és olasz katonasírokat a példás rendben tartott vrsaci katonatemetőben összpontosítják. Az exhumálandó katonák sírjait most ásták meg és a sírok ünnepélyes beszentelését szerdán végezte Endresz Jakab esperes-plébános fényes papi segédlettel. A beszentelésnél nagyszámu közönség jelent meg és a katolikus nőegylet tagjai virágokkal halmozták el a sírokat.

Vrsaci gimnazisták Beeskereken. A vrsaci főgimnázium 25 tanulóiból álló csoportja ma Marcsity Milorád főgimnáziumi tanár vezetésével Beeskerekre érkezik. A vrsaci felsős gimnazisták tanulmányuton vannak és Beeskereken a gyárakat és nagyobb ipartelepeket tekintik meg.

Bonyodalmak egy elégett cséplőgép megmentett szija körül. Érdekes ügyet tárgyalt a becskerekai törvényszék Bunity Ivó tanácsa. A vádoltak padján Szekulity Gyura kumáni gazdálkodó ült, aki ellen sikkasztás és csalás címén indult meg az eljárás. Szekulitynak elégett a cséplőgép, a csendőrség gyújtogatást gyanúsított, de később a vádtanács határozata alapján beszüntették ellene az eljárást és a biztosító-társaság kifizette a biztosított összeget is. Nemrégiben kiderült, hogy a cséplőgép szija nem égett el és azt Szekulity a lakásán tartja, ahol a csendőrség meg is találta. A vád szerint, Szekulity a szijért is felvette a biztosítási összeget és ezzel elkövette a vádiratban körülírt büncselekményeket. Loncsár Pája, az Union biztosító-intézet kiküldöttje volt a per egyetlen tanuja, aki kijelentette, hogy a tüzeset alkalmával átalányösszegben egyeztek meg, amely ugyanakkora lett volna az esetben is, ha a társaság tudott volna a szijról. A bíróság dr. Antonijevity Dusán ügyész vád- és dr. Mrkusity Jozsif dr. védő védbeszéde után felmentő ítéletet hozott azzal az érdekes indoklással, hogy mivel a társaságnak nem volt kára és a vádlottnak a szij eltitkolásával nem volt haszna, hiányzik a cselekményből a csalás kritériuma. Az ügyész tudomásul vette az ítéletet.

Szokatlanul bővizű kut Vrsacra. Vrsacról jelentik: A Georgijevity Testvérek vrsaci keményítőgyárában a napokban készültek el egy új kut furásával, amely mindössze 32 méter mélységű és szokatlanul bő vízmennyiséget szolgáltat. Mig más helyeken 50—60 méter mélységben találtak csak vizet, ez a kut már 32 méter mélységben percenkint 600—700 litert, óránként tehát mintegy 40.000 liter vizet szolgáltat.

Kicsiben épp úgy, mint nagyban. A mai sulyos gazdasági viszonyok mellett az embereknek nincs módjukban, hogy nagyban vásároljanak. Ezért a közönség kívánságára Krausz Isza becskerekai jóhírnévként örvendő bor- és pálinkakereskedő bevezette üzletében a **kicsiben** való árusítást is, ugyanabban az árban, mintha nagyban vásárolnák. A legfinomabb pálinkák, likőrök, konyak és asztali, valamint pecsenye-borok vannak raktáron. Állandó vevőknek a cég a napi italszükségletet díjmentesen házhoz szállítja. (1685)

Mészárszékvizsgálat Beeskereken. A becskerekai rendőrség a városi főorvossal tegnap számos becskerekai mézsárszékben egészségügyi szemlélet tartott, amelynek során Radoszáv Ljuba és Terzin Miroljub zsitnitéri, Steyer Fülöp és Glubusitz Miksa Geteova uccai, Reh Pál Cara Dusana és Leopold Mária Gyure Jaksitya uccai mézsárszékét vizsgálták felül.

Betörés. A napokban betörést kíséreltek meg a vrsaci mérleghitelesítő-intézetben, de a házbéliek figyelemessé lettek a zajra és a betörők elmenekültek. Most ugyanebben a házban Weilinger Károlynál jártak, elvittek egy lószerszámot és néhány ruhadarabot és a zsákmánnyal megszöktek.

Hajszálak, szemölcsök, anyajegyek végleges eltávolítása villannyal a Parafin Kozmetikai Intézetben (Lukenich-udvar). Orvosi felügyelet. (1517)

22 dinár 1696
friss tessütemény,
RUFF cukorkaüzletben.

Kubáni kozákok Velikibecskeken! A kubáni kozákok lovas szekciója október 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az Obility sportpályán kozák lovasmutatványokat rendez. (1694)

Gyermekszoba a törvényszéken. Párizsból jelentik: A világ egyik leghíresebb törvényszéki palotájában, a párizsi Palais de Justiceben érdekes újítást vezetnek most be. Igén sok nő jár a törvényszéki tárgyalásokra, úgy is mint vádlott, úgy is mint ügyvéd. Az első két kategóriába tartozó nők, különösen a szegény asszonyok gyakran magukkal hozzák kis gyermekeiket, akiknek azután órákon át kell várakozniuk a törvényszéki folyosókon. Most gyermekszobát rendeznek be és a beidézett anyák itt helyezik el a várakozási időre gyermekeiket. Óvónők felügyelete alatt fognak majd a gyermekek játszani az igazság komoly épületében.

A legújabb szenzáció: a mesterséges léggör. Londonból jelentik: Dr. Willard Hersley, a macphersoni egyetem vegyészete hét évi kísérlet után egy új, mesterséges atmoszférát fedezett fel. Ebben az atmoszférában az élőlények sokkal jobban érzik magukat, mint a közönséges levegőben. A levegő nitrogéntartalmát héliummal helyettesítette és megállapította, hogy ebben az atmoszférában a kísérleti egerek mozgékonyabbaknak és egészségesebbeknek mutatkoznak, mint a levegőben. Egy 25 százalékos oxigén és 75 százalékos argonból álló vegyület azt mutatta, hogy a lélekzés, étvágy és pihenés általános feltételei könnyebbek, mint a rendes levegőben. Mikor azonban az argont 78 százalékosra emelte, a kísérleti egerek megdöglöttek. Tudományos körökben ennek a felfedezésnek beláthatatlan fontosságát és jövőt tulajdonítanak.

Aki örömmel megy a fogházba. A becskerekai rendőrség felségsertés gyanuja alapján letartóztatta Avramovity Milutin fellábu koldust. Amikor átadták az ügyészégi fogháznak, Avramovity a következő szavakkal köszöntötte a fogházörököt: „Örülök, hogy a télen át meleg szobám és ellátásom lesz”.

Kétszáz új hallgatót kapott a belacrkvai orosz kadetiskola. A szarajevói orosz kadetiskola megszűnt, illetve az intézetet beolvastották a Belacrkván működő krimi kadetiskolába, ahol a növendékek száma most 200 fővel szaporodott meg.

Gépész- és fűtővizsga Beeskereken. „Az Ispitna Komisija za ložace i mašinstu u Vel. Bečkereku” a legközelebbi lokomobilfűtői és gépkezelői vizsgát november hó 16-án, a stabilgépkezelői vizsgát november hó 20-án tartja meg. A vizsgázni szándékozók november hó 11-én délelőtt kell jelentkezni az „Inspekcija Parnih Kotlova”-nál, Obala Princze Jelene br. 4. Ugyanezen nap délután kezdődik a tanfolyam is.

Panaszkodnak a vadászok a vadállomány pusztulása miatt. A vadászidény megkezdődött, a vadászok azonban nem nagy elragadtatással nyilatkoznak a vadászatok eredményéről. Amíg más éveken ilyenkor már dus zsákmánnyal tértek vissza a vadászok, most legfeljebb egy-két nyul kerül terítékre. A vadállomány apadása elsősorban a múlt évi kemény téli időjárásnak tulajdonítható, amelynek folyamán a vadállomány jelentékeny része elpusztult. A noviszádi vadászszövetség most módott keres arra, hogy a vadállományt felfrissítse s olyan helyeken igyekszik tenyésztelepeket létesíteni, ahol a nagy hideg megkímélte a vadállományt. Erre vonatkozólag elsősorban Kikinda és Mokrin jönnek számításba, mint legmegfelelőbb helyek. A vadászszövetség már lépéseket tett ez irányban s rövidesen megkezd a vadállomány felfrissítésével kapcsolatos akcióját.

Furcsa kutyapör. Egy kutya kiállításán résztvett egy francia tábornokné kínai kutyája is, amely méltán tarthatott jogot az első díjra. Leirhatatlan volt a tábornokné felláborodása, mikor az első díjtól elesett a kutya, mert nem nyomott a pályázat feltételeinek megfelelően teljes két kilót, hanem ennél három grammal kevesebbet. Nyomban lángoló tiltakozást jelentett be és rohant a kutyával egy közelben levő gyógszertárba, amelynek mérlegén a kutya két kiló és négyyszáz grammot nyomott. Nagyobb biztonság okáért a hölgy még elment egy állatorvoshoz, aki a kutya lemérése után két kiló háromszázötvan grammról állította ki a bizonyítványt. Most aztán pörrel támadta meg a bírálóbizottság ítéletét, amelyet azzal vádol, hogy hamis mérleget használt.

Butorozott szoba a város központjában két személy részére november elsejétől kiadó. Pupinova ucca 22.

ORIENT BIOSKOP

Vasárnap d. e. 10-kor MATINE:
FRED THOMSON.
 Jön! Jön! Jön! Jön!

Szombaton, okt. 19-én 5, 7 és 9 órákor
 Vasárnap, okt. 20-án 3, 5, 7 és 9 órákor
 Szennázó! A szezon egyetlen Carlo Aldini filmje!

Az eltűnt végrendelet.
 Gyönyörű felvetelekben gazdag, mulattató és izgalmas feltevésekkel teli kalandorfilm, 6 felvonásban. Előjátékul Metro-Journal.
 A főszerepekben:
 Hans Junkermann, CARLO ALDINI és Siegfried Arno.

Szerelmi átom.
 Korda Mária első európai nagy filmje:
Szent vagy céda.

Öngyilkos urinó. Sztáribecsejéről írja tudósítónk: A községben nagy feltűnést keltett egy fiatal priasszony érthetetlen öngyilkossága. Mitity Velimir I. oszt. kapitány felesége a lakásán az ablak vasára függönyzsinorral felakasztotta magát. A délelőben hazaérkező férjnek feltűnt a lakás nagy csendje és miután a feleség sem tudott felvilágosítást adni, hogy urnója hol van, a belső szobába ment, ahol megrémülve látta nejét, aki már halott volt. A fiatal, szerencsétlen urnó nagyfoku idegben szenvedett.

Legolcsóbb és legmegbízhatóbb szörmebevásárlási forrás Pálmaj István borkereskedése, Velikibecekerek (Benó-ház), a „Korona”-szállóval szemben. (1708)

Rossz kinézésű, színehagyott bőrtárgyakat nem szívesen használ az ember, jóllehet a bőr még teljesen jó állapotban van. Nem kár ezért? Van azonban egy festőszer, amely a foltos és színehagyott színes nőcipőket, aktatáskákat, kofereket, bőrszékéket stb. szinte újja varázsolja — a neve: „Wilbra”. (802)

Az Én Újságom 6—10 éves gyermekek képes irodalmi lapja, szerkeszti Gaál Mózes. Szébbnél-szebb elbeszélések, versek, mesék, tréfák, rejtvények és a szerkesztői üzenetek tarkítják a lapot. Megjelenik minden héten. Előfizetési ára negyedévre 25 dinár. Az Én Újságom előfizetői 15 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg Az Én Újságom Könyvei című regénysorozatát. Együttes előfizetési ára negyedévre 40 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy ut 16. (96)

Találtak egy ponyvát és igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség 8. számú szobájában.

Megkezdték az uszó óceáni acélszigetek építését.

Párizsból jelentik: A lapok jelentése szerint, Armstrong amerikai mérnök megkezdte az első uszósziget építését a wilmingtoni üzemekben. Armstrong mérnök, mint ismeretes, annak a francia tervnek a megvalósításához fogott hozzá, melynek értelmében az Atlanti óceánon a légi közlekedés megkönnyítésére uszószigeteket helyeznek el. Az első szigetet hat hónap múlva lesz készen és Newyorktól 325 mérföldre, a Newyork—Bemunda közötti ut felénél fogják elhelyezni a Lengley-kikötőnek fogják nevezni. A kikötőben hat hónapos próbaszolgálatot hajtanak végre és amennyiben a sziget megfelel céljának, tovább fogják fejleszteni az uszószigetek rendszerét. Négy szigetet fognak még elhelyezni a Bermudák és az Azori-szigetek között, három szigetet pedig az Azorok és Európa között. A szigetek egymástól 550 kilométerre lesznek és így harminchat óra alatt repülhetnek át Amerikából Európába.

A vig özvegy Renóban elvált az utolsó török szultán fiától.

Newyork, okt. 19.

Budapesten a török szultán idősebbik fiának házassági botrányai keltettek visszatetszést, míg itt, Amerikában az utolsó szultán ifjabbik fiának házasságával foglalkoznak a lapok. A renói legfelsőbb bíróság most bontotta fel Suad Bey Sakir herceg és Sidi Wirt Spreckels házasságát.

Az asszony, aki nemrégiben mint török hercegnő lépett fel az egyik sanfranciskói mulatóban, egy kanisai farmról indult el férjhidító útjára, amely során három házassága révén különböző világrészekbe és különböző társadalmi osztályokba jutott el.

Első férjét pénzfeladással választotta. Egy dúsgazdag braziliai ütevényes volt a fej és Harry Williams newyorki újságíró az irás. Mikor a pénzdaráb leesett, az irás volt felül és így szerelmes szívvel az újságíró felesége lett.

Mint a newyorki újságíró felesége megismerkedett egy milliommossal. Ekkor már nem volt szükség pénzdobásra, hogy szive a milliomos ifjabb John D. Spreckles-hez huzzza. Nem sokkal később, 1915-ben már Spreckles felesége lett és hét évig ki is tartott mellette. Utána újból válóper következett, amelyben azonban nem került sor bontó ítéletre, mert a per folyamán a férj halálos automobil-baleset áldozata lett. Ezután Európába hajózott a vig özvegy és 1923-ban azzal lepte meg amerikai ismerőseit, hogy az utolsó török szultán ifjabbik fiának felesége lett.

A fiatal török herceg a házasság után Kemal pasa engedélyével visszaköltözött Konstantinápolyba és ott sok minden történt, amiről a jámbor mohamedánok csak suttogva mernek beszélni. Ezekbe a pletykákba bele van keverve a hercegnővé lett vig özvegy neve is. A török arisztokráciában nevét főként egy a Bosporus partján tett éjszakai automobilkirándulás tette hírhedt, de még ezekre a pletykákra sem fizetett rá, mert a török bíróság 5000 dollár kártérítést ítél meg neki egy egyptomi hercegnőtől, aki az északai autótúról a kellenél többet pletykált.

A vig özvegy házassági krónikája azonban a török herceg oldala mellett sem fejeződött be, ott hagyta férjét, visszajött Amerikába és a botrányok sorozata után egy sanfranciskói mulatóban énekelt addig, míg a renói legfelsőbb bíróság most kimondta a válást, amelyet rövidesen új házasság fog követni.

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
 LEGHATÁSOSABB GYÓGVIZÉ
 SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

Vezérképviselő Horvátország, Szerémség és a Vojvodina területére:
BRÁČA ČELIKOVIĆ, NOVI SAD

Megsértette a detektívet, mert lefoglalta a játék-kártyákat.

Elitelt becskerei vendéglős.

Becskekerek, okt. 19.

Érdekes ügyet tárgyalt a napokban Nikovity Milos büntetőjársbíró. A vádlottak padján Markov Milenkó becskerei vendéglős ült, aki ellen hatósági közeg megsértéséért indult meg az eljárás, mert a múlt év tavaszán kötelessége teljesítése közben, súlyosan megsértett és fenyegető szavakkal illetett egy titkosrendőrt.

A kritikus napon Mijatov Mirosláv detektív volt szolgálatban, aki éppen akkor nyitott be Markov vendéglőjébe, amikor az egyik asztalról nagyarányú kártyajáték folyt. A detektív

lefoglalta a kártyákat és a bankot, a vendéglős azonban beavatkozott és a detektívet kötelessége teljesítésében meg akarta akadályozni

és ezenközben sértő kifejezéseket használt.

Markov Milenkó tagadta a tettet, de a tanúk ellene vallottak. A bíróság bűnösnek mondotta ki a vendéglőst és

harminc napi fogházra, valamint száz dinár pénzbírságra ítélte. Az elitelt fellebbezett.

Németország leggazdagabb emberei.

Ötszázmillió aranymárkás vagyona van a Hohenzollern háznak.

Berlin, okt. 19.

Érdekes kimutatás jelent meg a napokban Németország leggazdagabb nagybirtokosairól. Ebből kitűnik, hogy a Hohenzollereknek egyedül Poroszországban 384.000 hold birtokuk maradt meg. A volt császári ház 49 tagja még ma is gazdasági közösségben élvezi ezt az óriási birtokot, amely a hozzátartozó kastélyokkal és műkincsekkel együtt 500 millió aranymárka vagyont reprezentál. Ennek ellenére nem a Hohenzollernnek állanak az első 10 név élén.

Thurn-Taxis Albert hercegnek 495 ezer holdja van együttvéve, ebből azonban egy rész Csehszlovákia és Lengyelország területére esik.

A leggazdagabb 10 német között a harmadik helyet Krupp özvegye tartja, akinek háboru előtti 320 millió márka vagyonából még maradt körülbelül 200 millió márkája.

Negyedik helyen Thissen Frigyes áll 140 millióval, valamint ennek öccse, aki felvette anyjának, a magyar Bornemissza bárónéknak nevét és mint Thyssen-Bornemissza Henrik báró évi 4 millió márka jövedelemmel rendelkezik.

A Ruhr-vidéki bányakirályok után a kölni Wolff Ottó vaskereskedő, a híres Wolff-koncern feje következik 130 millió márkával.

Azután megint hercegek jönnek sorra. Hohenlohe-Oehringen János herceg egy tagban 170.000 hold földdel rendelkezik. Földjein szén- és cinkbányák is vannak, úgy hogy

ODOL ADDOLIN PÁTE DENTIFRICE

tisztít — üdit — kiadós

vagyonát 124 millió márkára becsülik.

Fürstenberg Egon Miksa hercegnek Badenben van 122.000 hold földje, de Württembergben és Csehországban is rendelkezik uradalommal, úgy hogy vagyonát 120 millió márkára becsülik.

Nyolcadik helyen áll Henckel-Donnersmarck Guido herceg 115 millió millió márka vagyonnal. Ennek egyébként öccse sem szegény, mert annak is van mintegy 80 millió márkát kitevő földje és szénbányája.

A kilencedik nagybirtokos Pless hercege, XV. János Henrik 120 millió márka vagyonnal, míg a tizedik helyen Frigyes Henrik herceg áll 81 millió márkával. Egyedül berlini palotáját 17 millióra becsülik.

Bankházának megszüntetése után bécsi palotáját is eladja Castiglioni.

Bécs, okt. 19.

Amint a Torontál a napokban már jelentette, Castiglioni formálisan is megszüntette bankházát és koncesszióját visszaadta a pénzügyminisztériumnak. Amint most a Torontál bécsi szerkesztősege értesül, bankházának immár befejezett likvidálása után Castiglioni bécsi palotáját, amelyben nagyrészt műkincsek vannak felhalmozva, is el akarja adni.

Amint ismeretes, Castiglioni újabban egyetlen megmaradt érdekeltségénél, a Bayerische Motorwerkenél, szenvedett nagy veszteségeket. A B. M. W. részvényei hónapokon át zuhantak a berlini tőzsdén és Castiglioni csak óriási erőfeszítésekkel, nagy kölcsönök igénybevételével sikerült pozícióját a B. M. W.-nél megtartani. Most azonban, hogy a felvett kölcsönök visszafizetésére kerül a sor, ez a pozíció is megrendült és Castiglioni kénytelen lesz a B. M. W. majoritásától is megválni.

Ugyátszik ezzel függ össze a bécsi palota és a benne felhalmozott műkincsek eladásának terve. Ha ez sikerül, úgy Castiglioni, aki immár egyetlen osztrák és német érdekeltséggel sem rendelkezik, végleg elköltözik Bécsből és Milánóba, vagy Triestben telepedik le. Művészeti és társadalmi körökben feszült érdeklődéssel várják, hogy ebben az esetben mi történik Reinhardt bécsi színházzal, a Josefstädter Theaterrel, amelynek Castiglioni a főmecénása. A bécsi Reinhardt-színház finanszírozása az utolsó években bizonyos társadalmi pozíciót jelentett Castiglioni-nak Bécsben, ha azonban Olaszországba költözik, úgy ez az ok elesik és Castiglioni előreláthatólag megszünteti a Josefstädter Theater pénzelését is.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel: **Juhász Ferenc.**